

kesty nr. 135 H. Uherca.

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
Szkoła Podchorążych Rezerwy
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 135
e-mail: fepak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP: 6616 25 127; REGON: 14870502736
KRS 000004192
Kto: 14 32 1090 1506 0000 0000 5000

83-340 Sierakowice

Manruzy
JOW Gr.P. - Przedświt

Plasimńska Franciszka
zd. Malek v. Malek, Malak
ps. „Gwiazda”
K-197/197 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Itesimiska Franciszka
T: K: 194/197 Pom.
Warkusy JOW „Gr. P.”

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa k. 1 s. 1
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora
I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) k. 8

VI. Fotografia brak

1/1. Relacja - Itasimiska Franciszka

1. Relacja uczestnicząca w walkach o
niepodległość, Franciszka Itasimiskiej

2. 12.11.1976, napisany z Arch.

k. 1 s. 1

E. Zawackiej.

Relacja

uczestniczki walk o niepodległość.

Nazywam się P t a s i ń s k a Franciszka z domu Malek. Urodziłam się 27 lutego 1914 r. w Borowym-Lesie z ojca Aleksandra i matki Praksedy z domu Janta-Lipińskiej. Rodzice posiadali gospodarstwo rolne w Borowym-Lesie. Mam wykształcenie podstawowe. Jestem bez zawodu. Mieszkam obecnie w Sierakowicach, przy ul. Leśnej nr 5 a. Mąż mój Stefan Ptasiński był strażnikiem granicznym. Przed wojną należeliśmy oboje do Związku Zachodniego.

Do organizacji tajnej "Gryf Pomorski" wstąpiłam w kwietniu 1942 r. Wciągnęli mnie do niej mój mąż i mój szwagier Wawrzyniec Dziamski. Komendantem organizacji był Brunon Bigus. Otrzymałam pseudonim "Gwiazda". Zadaniem męża mojego w organizacji była praca terenowa przez zorganizowanie zebrań i werbowanie członków. Ja współpracowałam z członkami organizacji Pranczkiem i Bronkiem. Imion ich nie pamiętam. Przeznaczono mnie do służby sanitarnej. Szkolił mnie w tym kierunku Dziamski Wawrzyniec. Ponieważ jednak w służbie sanitarnej nie został mój zapas do pracy dostatecznie wyczerpany pełniłam przeważnie funkcję łączniczki. Otrzymane tajne rozkazy przechowywałam w butelkach, które zakopałam - a gdy nie groziło niebezpieczeństwo obławy przez władze hitlerowskie, wykopywałam je i zносиłam na miejsce przeznaczone, gdzie oddawałam do właściwych rąk. Zlecenia otrzymywałam przeważnie od zastępczyni komendatki gminy Sierakowice Anieli Choszcz, zamieszkałej obecnie w Gowidlinie. W specjalnych akcjach sabotażowych niestety nie dane mi było brać udziału choć bardzo pragnęłam tego. i dotychczas żałuję, że zapas mój i bojowe nastawienie nie mogłam należyście wykorzystać. Nasze tereny bowiem były tak strzeżone i obstawione przez straż hitlerowskie, że nie można było swobodnie poruszać się.

Dnia 28 listopada 1943 r. zostałam aresztowana przez Gestapo Gdańskie. Pozostawiłam czworo małoletnich dzieci bez opieki. Do grudnia siedziałam w więzieniu Gestapo na Neugarten w Gdańsku a 21 grudnia 1943 r. przewieziono mnie do obozu koncentracyjnego w Stutthofie. Zarzucano mi przynależność do bandy leśnej. Przechodziłam straszne tortury ze strony Gestapowców, którzy domagali się wydania osób należących do organizacji "Gryf Pomorski". Wytrwałam i nie zdradziłam nikogo. W warunkach nieludzkich przebywałam w obozie koncentracyjnym Stutthof do dnia 12 marca 1945 r. tj. do wyzwolenia.

Po śmierci męża zmuszoną byłam podjąć pracę zarobkową. Po długich staraniach uzyskałam pracę dozorczyńi w Nadleśnictwie Pogorzelec, dokąd z Sierakowic dojeżdżam. Odznaczono mnie Medalem Zwycięstwa. Zostałam zweryfikowana przez Woj. Związek Bojowników o Wolność i Demokrację.

Sierakowice. dnia 12 listopada 1976 r.

Franciszka Ptasińska

erakowice,

ps. "Gwiazda"

Kartuzy

Płasińska Franciszka
zd. Malek

Gm. + Pol.

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 197
data wpływu 21-76

fishareniore
HMM 85

T: K: 197/197 Pom. Kartusy

Plasinińska Franciszka

V. Karty informacyjne
k. 8

1 2. 197 Pom 3 gnyf obr Rartury 1
 4 Ptasinirke Franciszka 5 Malek
 6 ps. Gwiazda 7 Ptasinirke
 8 Aleksander i Trakreke 9. wr 27 II 1914 r. 11 Borowym
 2d. Jante-Lipinirke Linn
 10 Surakowice. 11 awent. 28 XI 43 r. - hungaria,
 Gmthof
 12 mel. Farne i Wramanka u mel. 32 Pom a Bogus
 Zwerytkowina u Hsowid. ; mel wie M. Song michaorka
 K ELŻBIETY verbe

1. 2. 197/Pom. 3. g. myt
obr. Kartuz 2

4. Ptasińska Franciszka 5. zd. Malek

6. „Gniazdo” 7. Ptasińska

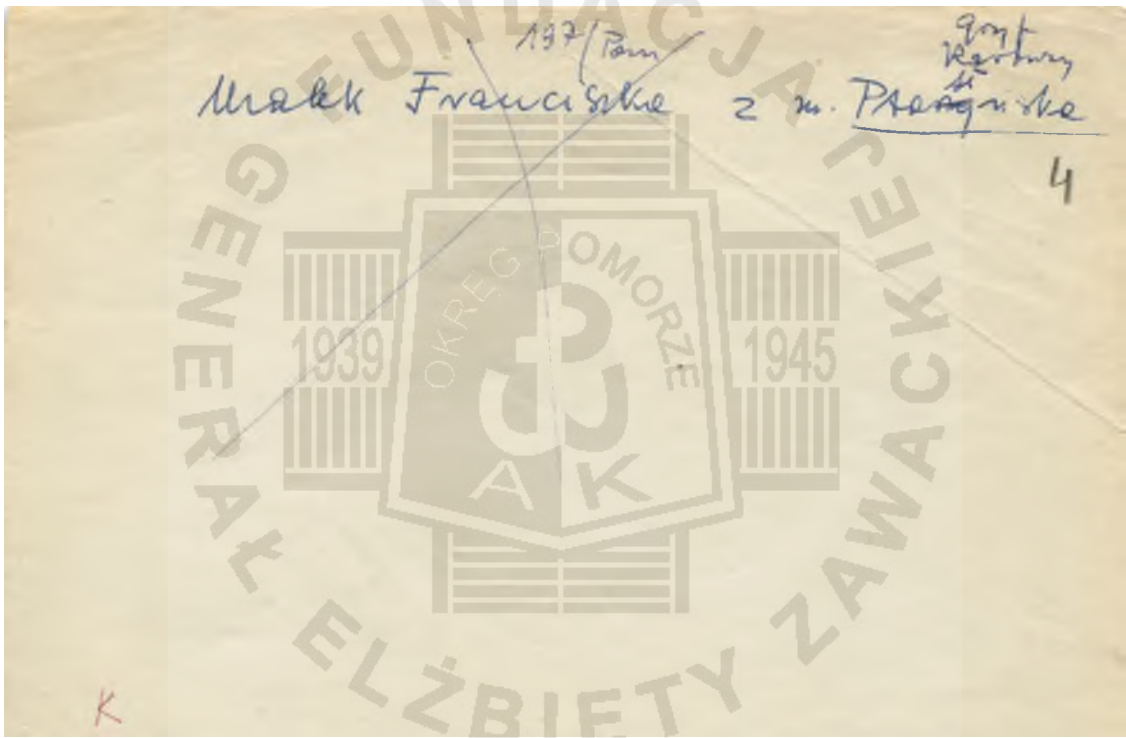
8. Aleksander Prakseda 9. w. 27. V. 1944. w Borowym
zd. Janta-Lipińska Lesie

10. 11. A. rebit. 28. II. 1943.
Pręgarter. Schutthof

12. Rel. w. tasu i wzmacnia w. 32/Pom A. Biquis

365/48865

Ртосінска

5

К 1976 г. шонкалхонета сія 2 урп 15
Сірачоніаед Монѣ Сунічоніае 15
алн спісачуе рлечіа 1945

206.Т.: Сунічоніае М., елнр. (дгыме)

PTASIŃSKA FRANCISZKA

"GRYF
POMORSKI"
6

8 Ptasinska Franciszka
z d. Matek
Aleksander Prakseda
17.02.1914 Borowy Las
ps. Swiando,

Gryf Pomorski
04 1942 11 1943
Temnik - Sulęcyno Karluny
Komenda Gniwno
11 1943 obóz Stuttgart
d-ce pr. Bigos Brunon

83-344 Sierahowice

ZOB. WYCIĄG I KARTOTEK I.K.R.P. i OSÓB
REPREZENTOWANYCH.

WIT. "LISTY RÓŻNE" FAPAK

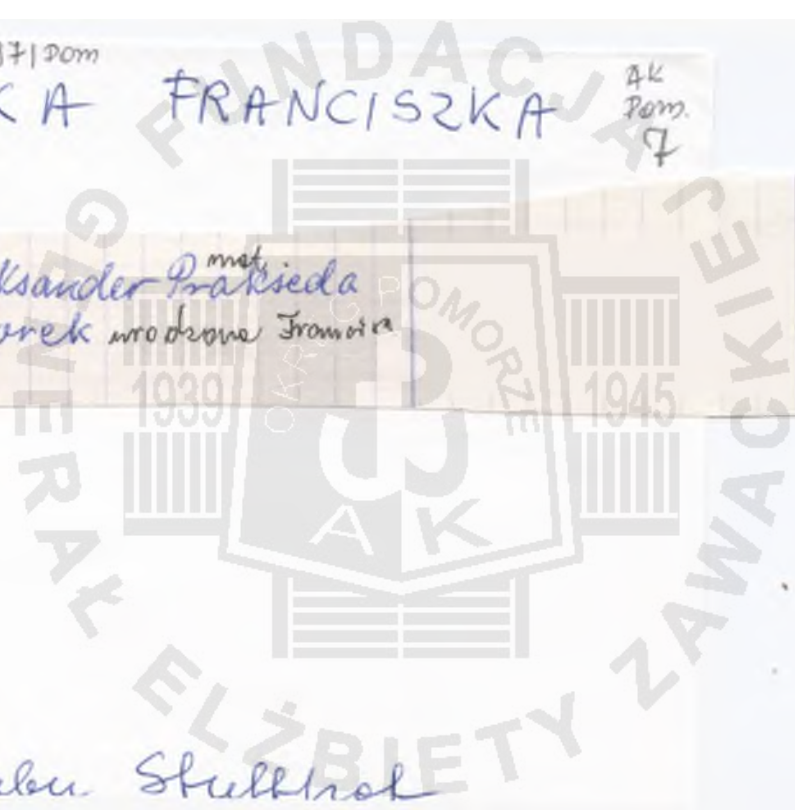
TK 1971 Dom
PTASIŃSKA FRANCISZKA

AK
Pom.
7

oj. Aleksander Prakseda
27.02.1914 Borek wrochowa Fromota

Gryf Paucowka
Sierakowice

2 ob. Akta klubu Szekhol

a

Wortum
Cyrk 8

Malak zam. Ptaszyńska

ul. Malek

całonlini pionu kobiecego

"Gryke Pow." o krypt. "Przed-
śmit".

zob. T. A. Choszcz insp. Gdynia

1. 11. 1945

Ptasinśka Franciszka

